

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Parvo contentus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A *maxe necesse uti commoda locorum ubiq; satii opulenter suggeri per spexit, ac Regis demum apparatus luxu
 & opulentia possibilibus, nullo umquam exquisitiori condimento ex eo usus est, victu eo contentus qui pro loco-
 rum natura suppeteret, parcissime pervixit, remq; sacra annalibus describendam Thebis in templo non incu-
 riose demandavit: ut reliqui ad frugalitatem hanc recte vivendi normam exemplo subivitatis, quietius degerent.
 Huiusmodi frugalitatis Cyrus Rex etiam fuisse traditur, qui, ut apud Ammianum legitur, rogatus ab hospite
 quidnam ad prandium sibi suberet apparari? Nihil, inquit, quam panem. Hic tamen tam parvus cibi à Pla-
 tone reprehenditur Legum III. quod non & Cambysen filium in eadem parsimonia educandum curaverit: per-
 inde ac Darium etiam appellat, qui se tantum defraudans, filium negligenter educari permisit. De Artaxer-
 xe, cognovimus Mnemone, memorabile illud constat, cuius direpto in fuga quadam comitatu, cum aridis sicu-
 bus & hordeaceo pane vesci coactus esset: Dii boni, inquit, cuiusmodi voluptatis haecenus expertus fui?
 Hic, inquam, ut tu quos, meminisse potes, Cosmus noster ex antiquorum historia referbat, cum ego circa
 Aegyptiacam tantum insisterem, & quam ipsi sententiam ex rerum suarum usu sequerentur, commemorarem.
 Declamaveram enim ut cibum illi per Papyri figuram significarent, aut priscus illi herba quosq; patustres, cau-
 lis, & radices, quas gustu mites experti essent, victum large subministrarent, sed omnium maxime Papyrus.*

DE PAPHYRO.
 VICTUS. CAP. I.

M *erito quidem pro victu Papyrus poni solita est, tam ob cibi copiam, quam etiam ob raram
 quandam ejus herbae naturam. Licet enim fructus habeat infœcundos, radicem tamen eam
 fert, quæ præter quod ignis gratia vellitur, summam tamen frequentissimamque opem in re cibaria
 præstat. Omnes quidem incola, & crudam, & assam manducant, & elix etiam utuntur, succo tan-
 tum devorato, cum alto qui manducamentum exputant. Frugalissimis enim viris, & tenui cibo con-
 tentis, satis ad alimoniam succus ille facere videbatur.*

*Papyri
 commen-
 datio ob
 radicem.
 Aegyptii
 eam man-
 dunt, suc-
 cum tan-
 tum devo-
 rantes, &
 manam
 exputant.
 Dioscor.
 lib. 1. c. 98.*

PARVO CONTENTUS. CAP. II.

C *um itaq; tam larga Papyrus cibi commoda subministraret, inde factum ut quoties hominem
 parvo contentum innuere vellent, simplici quippe naturaliq; cibo utentem, quique in medio
 positiorum, ut diceret Horatius, abstemius herbas viveret, illud dicitur:*

Βίη δὲ πᾶσις ἐν αἰσθητικῷ ἔστιν ἰσχυρὴ.

hoc est, non esse ut graviolem pleniorcmq; arctam disquirat is, cui papyri fructus victui necessa-
 ria suppeditare potest. Neq; enim Heliseus in præbendis epulis vilis habitus, quamquam oleribus
 sylvestribus amicos exciperet, invenio traditum à Chæremone Stoico, quem Martialis, ut factionis
 suæ maximè contrarium, eludit eo epigrammate:

*Quod nimium laudas Chæremone Stoice mortem,
 Vis animum mirer, suspiciamq; tuum.
 Hanc tibi virtutem fracta sacri urceus ansa,
 Et tristu nullo qui reperit igne focus.*

D & quæ sequuntur calumniosa omnia Aegyptios olim omnibus negotiis curisq; rejectis, semper in
 templo perstitisse, rerumq; naturas, causasq; & rationes siderum contemplari assidue solitos, mu-
 lteribus numquam se miscuisse, nonquam cognatos & propinquos, ne liberos quidem vidisse, ex eo
 tempore quo cœpissent divino cultui famulari: carnibus item & vino semper abstinuisse, imo etiam
 haerere vesci solitos, ne stomachum onerarent, quæ si quando comederent, tum sum pariter hyflo-
 pum lumbabant, ut escam graviolem illius calore decoquerent: oleum tantum in oleribus noverant.
 Equid loquar, inquit Chæremone idem, de volatilibus, cum ovum quoque pro carnibus vitave-
 rint, neq; non lac, quorum alterum carnes liquidas, alterum sanguinem esse dicebant, colore tan-
 tum mutato? Cubile eisdem ex foliis palmarum, quas *βίη* vocant, fuisse, affuetosq; bidui atque
 Uuuu etiam

*Aegyptiorum
 mos cultui
 divino int-
 riorum.
 Nimirum
 papyro.*

Q. Curius etiam tridui inedia sustinere. Quare minimè mirum est in tanta victus parsimonia eorum cor-
 & Plutarc. pora, quod plerique auctores tradunt, vel nullis odoribus delibuta, spontè auram sua veletatem
 in eius vi- emisse, odoratasq; transeuntium umbras miram inspirasse fragrantiam. Quamquam & Alexan-
 dra Macedonis corpus suapte vi aromaticum quid oboluisse Theophrastus asseverat: sed forsitan
 in Rege cura, quod in illis negligentia, præstabat. Quid vero Chæremon scripturis, si non in gene-
 ris eremitas per deserta Thebaidos, & montem Sinam inspexisset? Quid, si universa interdum col-
 legia ad durissimam corporum macerationem spontanea etiam supplicia, flagra, labores addidit,
 cognovisset, nullumque neque nocte cruciatus alicujus vacuum tempus sibi permisisset? Sed non
 multa Ægyptiis attribuantur, quæ nostræ pietatis proceres præstitere, præclaraq; illa patientia do-
 cumenta, dissimulatis nostrorum nominibus, in regionis tantum, quam incolabant, laudem transu-
 lerunt. Neq; tamen Ægyptii solum, de quibus Chæremon Stoicus tam multa disseruit, herbis &
 arborum tantum fructibus victarunt, verum & gentes reliquæ, ut Porphyrius attestat, hoc cibi
 genere usæ sunt aliquamdiu primiq; sacrificantes, non animalia, sed herbas, floresque, deinde arbo-
 res sacrificarunt, atq; aromatum suffitu operati sunt, cujusmodi sunt thymiamata apud Orpheum.
 Metam. Qui vero primi animalibus vesci ceperunt, penuria frugum id facere coacti pehibentur, quare lu-
 lib. 15. culenter simul ac eruditè Ovid.

At vetus illa atas cui fecimus aurea nomen.
 Fortibus arboreis, & quas humus educat herbis
 Fortunata fuit, nec polluit ora cruore.

Ibidem. Quantum vero illa delectant, quæ tam eleganter Pythagoras apud eundem disserit?

Parca mors ales dapibus temerare nefandis
 Corpora, sunt fruges sunt deducuntia ramos
 Pondere poma suo, tumideque in vitibus uva:
 Sunt herba dulces, sunt que mitescere flamma
 Mollirve queant: nec nobis lacteus humor
 Eripitur, nec mella thymi redolentia florem.

Variis va- & quæ plurima in hanc sententiam modulatur. Quin & Græcos illos veteres, tamquam proxime C
 riarum Deo genitos, optimos fuisse natura Dicitur Chus Peripateticus asseverat, nullumq; animal occidisse.
 genium Vetus autem Atheniensium cibis, ficus: Arcadum, glans: Indorum, calami: Carmanorum, pul-
 cibis. ma: Meotiorum Sauromatumque, milium: Persarum, cardamum ac Terabinthus, ut observavit
 vix. ad hoc, Alianus. At Eusebius homines ferino ita victu prius ali solitos, rerum imperitia videtur adhibere
 Latine Te- ubi dicit: τὸ δὲ ἐξ ἄλλης ἰσχυρῆς, τῶν ἀσθενῶν καὶ ἀνεκλήτων, καὶ ἰσχυρῶν δὲ καὶ ἀσθενῶν ἐπιπέσειν ἐν
 rebinthus. ἰσχυρῶν, καὶ ἀσθενῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀσθενῶν, καὶ ἰσχυρῶν καὶ ἀσθενῶν ἀπὸ τῶν ἀσθενῶν καὶ ἰσχυρῶν. Homines
 quippe rerum principio genitos, ajunt parabili ferinoq; victu pasci solitos, sparsimq; in pascua prodisse, deq;
 graminiibus, quæ mitiora viderentur, cibum sibi comparasse, atq; etiam fructus qui sponte, nulla mortalium
 cura culti, nascerentur. Sed enim utrumque senserit Eusebius, fuit tamen Theologorum veterum
 præceptum, animantium nullum sacrificandum, sed usque ad farinam & mel, tectæque fructus at-
 que flores. Novit enim Deus (ajebant illi) virum pietatis veræ cultorem, etiam si minimum
 quodque solum altaribus intulisset, atq; ipsum, quantum quisque animo, non quantum manibus
 afferat, intueri. Quod vero ad carnes atinet, earum usum Porphyrius libro de Abstinentia, dicit D
 ad salubritatem minimè conferre, sed ei potius impedimento esse, eo argumento, quod per quæ
 recuperatur bona valetudo, per eadem conservatur: eam si quando amiserimus, per victum te-
 nuissimum, & præsertim à carnibus alienum, recipimus: per eundem igitur salubritas in incolu-
 mitate perseverat sua. Sed ne tam multa quæ ille conscripsit in hanc sententiam compilem, &
 Chysippi Medeam repetam, ad nostræ regredienda, quæ apud pios domi nascuntur apponam,
 qui quidem ipsius Dei summi providentia simplicem victum, & natura ipsa proveniente, reli-
 quis cibis antelatum autumant, perinde debere nos idem approbare. Terra enim antequam Sol
 creatus esset, germinare iussa, cibum sobrietatis prius eduxit, quam reliquos deliciarum atq; lu-
 lucas.

Porphyrii
 sententia
 de: arnium
 vix.

Prolegomena
 Proprietas
 nihilus dia-
 quistio.

Auriaz, quibus quamvis humana improbitas sit nunc usque adeo dedita, ut jam unusquisque supra etiam vires & censum, exquisitiores uberoresq; epulas disquirat, ille tamen cibus divino primum effusus munere, sine fatu, sine femine productus, tam dulcis & gratus permanfit, ut etiam repletis dissensisque, voluptati atq; usui sit, & avidius appetatur, primis deniq; mensis appositus, secundis minimè festidatur, atq; ita simplex divinitatis opus humanam omnem exuperat indoltriam. Nostris vero temporis h. l. l. u. o. n. e. s. i. t. u. m. i. n. s. t. i. t. u. t. u. m. j. e. j. u. n. i. i. f. a. c. r. o. s. a. n. c. t. u. m. a. d. p. i. e. t. a. t. e. m. n. i. h. i. l. f. a. c. e. r. e. a. r. b. i. t. r. a. n. t. u. r. t. o. t. q. u. e. j. a. m. v. o. l. u. m. i. n. i. b. u. s. i. n. s. a. n. c. t. o. s. m. o. r. e. s. i. n. v. e. d. i. t. n. o. s. t. r. a. m. h. a. n. c. v. i. v. e. n. d. i. t. e. m. p. e. r. a. n. t. i. a. m. n. i. h. i. l. Helluones damnantur. Iejunii commentatio.

ANTIQUA PROGENIES. CAP. III.

Quam verò apud Ægyptios nihil eo cibo antiquius haberetur, factum est ut si progeniem antiquam describere vellent, papyraceum fascem pingerent: tamen nobilitatis nullum inter ipsos discrimen habebatur, sed omnes pariter nobiles censebantur. Herbam vero illam magna veneratione susceptam in manus, quotiescumque diis supplicaturi essent prætendebant, quod è limo se quoque genitos profitebantur, atq; una cum ipso caule se idemidem esse palustria propemodum animalia. Eoq; spectare videbatur præclarum Romanorum institutum, qui multis in rebus, tum in ea præcipuè prudentes, cum hominem re bene gesta summis honoribus decorare instituisent, triumphales illos currus in tunica Jovis decernebant, idq; sapientissimè caverant, ut ne supra modum insolerent à tergo esset qui *Hominem memento te esse*, idemidem succlamaret, ita Tertullianus. Sanè Plinius maximum esse dicit victoriæ signum, cum herba traditur, quia per eam se indicant esse de terra atrice, atq; humatione cedere, quamvis Servius eo carmine Virgiliano,

Et vitæ comptos voluit prætere ramos.

Aliter ex Varronis Ætius dare herbam exponit. Sanè Virgilius terream & ipse progeniem hominum agnovit, Lactantio ita versum ejus referente: Ene lib. 3.

Terræ progenies duris caput extulit arvis,

quod in vulgatis exemplaribus habetur *Ferræ*, id quod nihil ad ea primordia, quæ Maro tangit. Tollenda tamen ex Lactantii codice verba sunt illa *procreata ex lapidibus*, quæ itidem ex Servii commentario, importune sunt eo translata. Sed ut ad Papyrus revertamur, vel ob eam, quam retulimus causam, vel ob humilem naturamq; ortum, ut Diodorus ait, vel quod magis humidis quam secis cibus victus humani constet alimonia, patrem sibi cum Papyro generationem existimabant. Georg. lib. 1.

SACERDOTIUM. CAP. IV.

Ipsos vero Sacerdotes suos hujus nobilitatis gratia papyraceis calceis insigniebant, neq; eos iis ex Papyraceo eorum calceorum Symbolum. *Impuræ suspitionem afferre possent. Hinc etiam apud Romanos nostros, hujus puritatis ergo, Flaminicis mortuæ per se pecudis corio calcos aut soleas ficti nefas habebatur, sed aut occisæ alioqui ut illud Homericum, *ἴσθ' ἄμφοτερον*, aut imolata, quoniam hæc macta essent, sua vero morte extincta omnia, vetus illa superstitio funesta esse decreverat. Atqui etiam Alerter noster præcepit Apostolis suis ne calceamenta pedibus inducerent: quod ita interpretatur Adamantius, ut ipsorum pedes, quæ ad annunciandâ felicissimæ viæ perpetuitatē properabant, omni carerent mortalitatis indicio. Nam & Moses cum exiret de terra Ægypti calceamenta ex mortuis pellibus induxerat, quibus veluti quadam mortalitate constrictus erat: cum vero cœpit per viitatem proficere, & ad montē Dei conscendere, ibiq; immortalibus ministrare mysteriis, tunc ei præcipitur, ut lora calceamenti solvat, quia*

Uuuu 2

quia